

Jógvan Adolf Johannesen, løgtingsmaður:

- Vit skulu hava eitt sterkt megin sjónvarp

– Tað er okkurt spinnandi galið, tá Sámál Petur í Grund sigur, at vit ikki hava ráð at hjúkla um mentan okkara. Ein tjóð uttan mál og mentan er ikki ein tjóð, heldur Jógvan Adolf Johannesen. Ein so týðandi mentannarmiðil, sum sjónvarpið skal ikki fíggjast við nøkrum so marghátligum sum eydnuspølum...

EIRIKUR LINDENSKOV

– Landsstýrismaðurin í mentamállum ger ikki eftir tingins vilja, tá hann nú leggur uppskot um at taka av einkarrættin hjá loftmiðlunum fyri tingið. Hann varð biðin um at koma við nýggjum uppskoti um broytingar í sjónvarps- og útvarpslógini, sum m. a. skuldi bera í sær, at einkarrættin hjá útvarpi og sjónvarpi skuldi takast av. Men uppskotið skuldi samstundis tryggja, at vit fingu eitt sterkt megin sjónvarp, sum skulu verða stuðlað á fíggjarlógini.

Vil viðgera einkarrættin fyrst

Hetta segði Jógvan Adolf Johannesen undir umrøðuni av broytingunum í út- og sjónvarpslógini, sum var til viðgerðar á tingið fríggjadagin.

Sámál Petur í Grund, landsstýrismaður í mentamállum hevur lagt fyr tingið uppskot um broytingar í útvarps- og sjónvarpslógini. Hesi broytingar fevna bert um at taka av einkarrættin. Landsstýrismaðurin hevur sett nevnd at gera uppskot til nýggja útvarps- og sjónvarpslóg, men hann heldur tað vera av stórum týdningi fyrst at gera av, um einkarrættin skal varðveitast ella ikki. Tí hevur hann lagt hetta uppskotið fyr tingið. Hann ætlar annars, at uppskotið um nýggja lóg á ok-

num skal verða klárt, so lógin kann koma í gildi 1. januar 1998. Hann ætlar tí, at verandi lógar á økinum skulu framleingast til hin kemur í gildi.

Men verður uppskotið um at taka av einkarrættin samtykt - og tað mælt ein samd mentannarnevnd til fyrr í ár - kunnu vit vænta, at onnur enn Útvarp Føroya og Sjónvarp Føroya fara at fá loyvi at senda. Landsstýrismaðurin skjýtur upp, at einkarrættin verður tikið av og at sjónvarpið við loyvi frá landsstýrismanninum í mentamállum kann skipa fyr inntøkgjevandi tiltøkum, eitt nú lýsingum, eydnuspølum o. ø. til tess at stovnurin kann fáa fíggjarlógurika ort til at bota um virksemit.

Skotið verður eisini upp, at landsstýrismaðurin skal tilnevna nærri reglur um sendiloysi og ásetan av treytum annars hesum viðvíkjandi.

Men Jógvan Adolf Johannesen, sum í vár var formaður í mentannarnevndini er als ikki nøgður við tað, sum landsstýrismaðurin nú kemur fram við.

Treytað av stuðli á fíggjarlógini

– Tað var ein samd mentannarnevnd, sum viðtók, at einkarrættin skuldi takast av. Men hetta var treytað av, at vit fingu eitt sterkt megin sjónvarp, sum skuldi verða stuðlað á fíggjarlógini, sigur

hann. Hann leggur afturat, at ein meiriluti í nevndini eisini var ímóti at sjónvarpið skuldu fáa loyvi til eydnuspøl, tí hetta fer at taka grundarlagið undan ítróttarbygdafeløgum o. ø. sum bingo o. a. sum grundleggjandi inntøkukeldu.

– Eg havi altíð hildið tað vera sera umráðandi at hava so gott føroyskt sjónvarp, sum til ber. Vit skulu minnast til, at árið frá sjónvarpi á tjóðina er nógv sterkari enn frá øðrum miðlum, tí í sjónvarpi bæði sigga, hoyra og lesa vit alt í senn.

– Tað var undrunarvert at hoyra Sámál Petur í Grund siga, at vit ikki hava ráð at fjálga um mentan og mál okkara. Tað skurrar í mínum oyrum, tí júst mentanin er grundarlagið undir øllum, sum føroyskt er, heldur Jógvan Adolf Johannesen.

– Vit eiga at hava í huga, at í Føroyum búgva bara 43.000 sálir, og at øll hesi ikki hava føroyskt sum móðurmál. Tað verður sagt av fróðum monnum, at tað skulu eini 250.000 fólk til fyr at eitt mál kann hava líkindi at liva. So ganga vit og billa okkum inn, at vit 37.000 sálir kunnu upphalda føroyska málinum uttan at vit gera nakad serligt at fjálga um tað, mugu vit trúgva um aftur.

Málið slapp ikki í skúlan fyrr enn í 1938
– Móðurmál okkara hev-

ur havt sera ring kor. Tað er tí undrunarvert, at føroyska málið yvirhøvur er til, heldur Jógvan Adolf Johannesen. Vit eiga at hugsa um, at alt embætismálið var danskt, kirkjumálið var danskt og at tað ikki var loyvt lærarum at undirvísa á føroyskum fyrr enn í 1938 og at føroyskt ikki var gjørt

Ein samd mentannarnevnd:

Sjónvarpið skal á fíggjarlógina

Í vár mæltu eisini Sambands- og Fólkaflokkurin til, at sjónvarpið verður stuðlað á fíggjarlógini.

EIRIKUR LINDENSKOV

Spurningurin um einkarrættin hjá útvarpi og sjónvarpi er aftur komin á tingborð.

Tað var í vár, at løgtingið viðgjörði spurningin, tá landsstýrismaðurin í mentamállum, Sámál Petur í Grund hevði lagt uppskot um nýggja lóg fyri útvarp og sjónvarp fyr tingið.

Framlagda uppskotið veik ikki so nógv frá verandi lóg, eitt nú lá heldur ikki í uppskotinum, at einkarrættin hjá sjónvarpi og útvarpi skuldi

takast av.

Men tað vildu tingmenn, og eftir at mentamálanævndin hevði viðgjört evnið, varð málið sent aftur í landsstýrið og biðið varð um, at landsstýrismaðurin legði fram nýtt uppskot. Hetta uppskot skuldi leggjast fyr tingið í oktober.

Ein samd mentamálanævnd mælti til at taka av einkarrættin, men legði dent á, at vit skulu hava eitt sterkt meginútvarp og eitt sterkt megin sjónvarp, sum skulu verða fíggjarliga stuðlað á løgtingsfíggjarlógini.

til høvuðsmál fyrr enn í 1948. Men málið livdi kortini, tí gerandismálið var føroyskt. Tað ráðandi kvæðamálið, kvældseturnar, fyndugu orðtøkini - alt hetta var almenn og, sum hevur stímbrað móðurmálið í hesum sváru tíðum. Hesin parturin av mentanini er ikki almenn og longur, tí er tað uppaftur harmiligiari at hoyra menn í tinginum í 1996 kjakast um, hvørt vit hava ráð at fjálga um okkara mentan.

– Tað er okkurt spinnandi galið, tá landsstýrismaðurin í mentamállum hevur ta fatan, at vit ikki hava ráð - tá stendur illa til. Um vit missa málið og mentan okkara, tá kann alt tos um sjálvstýri ella sjálvbjargni fara, tí ein tjóð, við ongum tjóðareyð-

kennum er eingin tjóð.

Jógvan Adolf Johannesen sigur, at nú er púra vent í holuni. Bæði Sambands- og Fólkaflokkurin í mentannarnevndini tóku undir við álitinum, sum skrivað var í vár. Nú letur kortini til, at teir ikki meina tað kortini - teir vilja ikki stuðla einum sterkum megin útvarpi og megin sjónvarpi á fíggjarlógini, men ynskja heldur at fíggja hetta vit nøkrum so óvissum og marghátligum, sum eydnuspæli.

– Tí ber so illa til at viðgera spurningin um einkarrættin fyr seg. Hesin spurningurin er jú treytaður av, hvussu góðar umstøður vit vilja geva almenna sjónvarpinum og útvarpinum, leggur Jógvan Adolf Johannesen dent á.

Leirvíkar Kvøldskúli

Um nóg stór undirtøka verður, verður undirvist í nevndu lærugreinum í vetur:

Mánadag:

Hondarbeiði

kl. 19-22 Lis Joensen

tlf. 43130

Lær at seyma

barnaklæði

kl. 19-22 Halbjörg Eliassen

tlf. 43328

Týsdag:

Seyming fyr ung við denti á mótaklæði og føroysk klæði

kl. 19-22 Eyð Olsen

tlf. 43045

Matgerð

kl. 19-22 Rasmus P. Tróndheim

tlf. 43308

Mikudag:

Málingalist

kl. 19-22 Sámál Toftenæs

tlf. 43100

Urguspæl og

keyboard

kl. 19- Dánjal Eysturstein

tlf. 43204

Luttøkugjald: 300 kr.

Leirvíkar Kvøldskúli

tlf. 43234